

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 1—2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 15.—
Miesięcznie . „ 5.—

Ogłoszenie : Wiersz petitowy (trzy szpalaty na stronie) Mk. 12.— Przed tekstem Mk. 5.— za wiersz (dwie szpalaty na stronie). Drobne 30 fen. za wyraz.

Cena egzemplarza 2 Marki

Nr 8. (19.)

Łódź, wtorek, 24 lutego 1920 r.

Rok II.

Od wydawnictwa.

Wzrost kosztów wydawniczych zmusza nas do podwyższenia cen ogłoszeń i prenumeraty od dnia 18 lutego do następujących stawek:

Ogłoszenia zwyczajne: Wiersz petitowy (trzy szpalaty na stronie) Mk. 2 — Przed tekstem Mk. 5 za wiersz (dwie szpalaty na stronie). Drobne 30 fen. za wyraz.

Prenumerata: kwartalnie Mk. 15—
miesięcznie „ 5—

Cena pojedynczego egzemplarza 2 mk.

Dział Sprawozdawczy.

Z obrad Magistratu.

O budowę Gazowni Miejskiej.

Wobec potrzeby niezwłocznego przystąpienia do robót przygotowawczych do budowy Gazowni Miejskiej, przyjęto zgłoszoną na skutek konkursu ofertę inż. Czesława Swierczewskiego na sporządzenie planów projektowanej gazowni za sumę mk. 100.000. i polecając Inspekcji Przedsiębiorst Miejskich Koncesjonowanych opracowanie odnośnej umowy; uchwalono zwrócić się do Rady Miejskiej o zatwierdzenie niniejszej uchwały.

Tablica pamiątkowa.

Na wniosek Wydziału Budownictwa № 758/20 VI z dnia 9. lutego 1920 r., uchwalono płytę metalową, wyjętą ze ściany gmachu b. rosyjskiego gimnazjum żeńskiego, przetopić i wmurować w ścianę starego ratuszu z napisem, upamiętniającym dzień dojścia wojsk polskich do brzegu Bałtyku.

Pawilon w parku ks. Poniańskiego.

Uzupełniając uchwałę Magistratu № 85 z dnia 16. stycznia 1920 r. w sprawie urządzenia na czas letni kawiarni i mleczarni w parku ks. Poniańskiego, polecono Wydziałowi Budownictwa opracować projekt i kosztorys odpowiedniego na ten cel pawilonu, a także warunki konkursu na wydzierżawienie pawilonu zawodowemu przedsiębiorcy-cukiernikowi.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół.

8 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 10 lutego 1920 r.

Komplet radnych: 74. Komplet członków Magistratu: 11. Obecnych radnych: 47. Obecnych członków Magistratu: 8.

Posiedzenie otworzył o godzinie 7-ej min. 15 wiecz. zastępca przewo-

dniczącego Rady Miejskiej r. L. Kern, w obecności quorum Rady Miejskiej (55 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy: Adamskiego i Jarbluma, oraz sekretarza Prezydium p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia radnych: Bińkowskiej, Borystawskiego, Chwalbińskiego, Fichny, Gerperta, Gerhardta, Grossa, Jaranowskiego, Kafanke, Kałużyńskiego, Kapłana, Kotkowskiego, Kropfa, Krauzego, Langlebena, Lubońskiego, Nowosielskiego, Płuciennika, Pogonowskiego Praszkiara, Dr. Rozenblatta, Utty, Wajssa Waszkiewicza, Wojewódzkiego i Zylberboga, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu dzisiejszem.

2. Wniosek członka R. M. F. Koziokiewicza w przedmiocie wypłacenia radnym wynagrodzenia za obecność na posiedzeniach Rady Miejskiej, Komisji i Delagacji oraz oświadczenie Prezydium w tejże sprawie, że wniosek powyższy, jako nieodpowiadający wymaganiom p. 2 i 4 § 13 R. O. R. M., zg. z p. 8 tegoż § przekazany został Komisji do Spraw Ogólnych dla regulaminowego traktowania,

3. Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № 17 z dnia 30 stycznia 1920 r. w sprawie publikowania uchwał Rad Miejskich oraz oświadczenie Prezydium, że sprawa ta dla nas jest bezprzedmiotową, gdyż wszystkie uchwały Rady Miejskiej Łódzkiej podawane są do wiadomości publicznej

4. Odezwę Zarządu Kolei Elektrycznej Łódzkiej treści następującej:

„W odpowiedzi na list W. Panów z dn. 9 b. m. № 153/20-1 co do dezyderatów zgłoszonych przez radnych na posiedzeniu w dniu 23 grudnia. up. r.,

mamy zaszczyt zakomunikować;

1) publiczności nie robi się żadnych ograniczeń co do korzystania z poprzednich platform o ile ilość osób nie przekracza 7; w tej kwestji wydane były w swoim czasie okólniki do naszej służby i Prezydium Policji wydało rozkaz do funkcjonariuszów policji:

2) przednie platformy wagonów dodatkowych nie mogą być otwarte, gdyż konduktorzy nie byłiby w stanie skontrolować wsiadających i wysiadających pasażerów i wy-

tworzyłyby się zamęt przy biletowaniu pasażerów:

3) co do przedłużenia ruchu tramwajowego do godz. 11 1/2 wieczorem, znane jest W. Panom stanowisko nasze i Związku Pracowników Tramwajowych. Pomimo kilkakrotnego poruszania przez nas tej kwestji, Związek Pracowników przeciwstawia się przedłużeniu ruchu tramwajów, Ostatnio na posiedzeniu wspólnem w Magistracie m. Łodzi przedstawiciele Związku wypowiedzieli się, iż da się to uskutecznić w miesiącach letnich.“

Wybrano:

1. Do Komisji Świadczeń wojennych, mającej za zadanie szacowanie przedmiotów ekwipunku wojskowego (dla handlu) r. M. Helmana (na miejsce r. Koźmińskiego);

2. Do Komisji stałej dla zakupu gruntów: r. B. Pokorskiego (na miejsce r. Surmańskiego);

3. Do komisji nauczania powszechnego: r. J. Unieszowskiego (na miejsce r. Surmańskiego);

4. Do Delegacji Budownictwa: rr. L. Szymańskiego i K. Janeckiego (na miejsce rr. Surmańskiego i Pokorskiego);

5. Do Delegacji Tanich Kuchni: r. W. Sławińskiego (na miejsce r. Kiermasa);

6. Do Delegacji Zdrowotności Publicznej: rr. A. Gerhardta i E. Łętowską (na miejsce rr. Müllera i Kiermasa).

Uchwalono:

I. W sprawie dodatków drożyznianych dla nauczycielstwa nieetatowego:

Zważywszy, że nauczycielstwo nieetatowe szkół powszechnych, będąc utrzymywane jedynie przez miasto, uważać należy za pracowników miejskich — Rada Miejska postanawia:

1) przyznać nauczycielstwu, za wyjątkiem tych kategorii nauczycielstwa, dla których nauczanie w szkołach powszechnych w tym zakresie jest tylko pracą dodatkową, dodatki drożyzniane miesięczne narówni z

pracownikami miejskimi zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dn. 4. 11. wzgl. 17. 12. 1919 r.;

2) uznać 24 godzin wykładowych tygodniowo za mę maksymalną, uprawniającą nauczycielstwo nieetatowe do pobierania podatków w wysokości mk. 200.—, 250.— i 300.— (zależnie od stanu cywilnego);

3) wypłacać dodatki proporcjonalnie do ilości godzin wykładowych!

4) wypłatę stosować od dnia 1 stycznia 1920 r.;

5) wnieść na ten cel do budżetu Dz. V — Wydz. Szkoln. — na rok adm. 1919/20 kwotę ogólną mk. 96,000.— (na przeciąg 3 miesięcy), podwyższając poz. 6 p. tyt. II wydatków do mk. 193,675.—;

6) wezwać Magistrat do wykonania postanowienia, zawartego w p. 1, 2, 3 i 4 niniejszej uchwały.

II. W sprawie „Ustawy Miejskowej Zabudowy m. Łodzi“:

1) Zatwierdzić w 2-im czytaniu § § 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39-zg. z projektem;

2. Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 41 z dnia 21 listopada 1919 r. zatwierdza w III-im czytaniu

„Ustawę Miejsową Zabudowy m. Łodzi“.

(Ustawa zostanie podana w następnym numerze „Dziennika Zarządu m. Łodzi“ Przep. redakcji.)

III. W sprawie podwyższenia poborów urzędników Zarządu Miejskiego:

Rada Miejska, zg. z wnioskiem Magistratu № 224 z dnia 10 lutego 1920 r., postanawia:

1) podwyższyć z dn. 1 lutego 1920 r. uposażenie mies. urzędników etatowych wszystkich klas i djetarjuszy, wraz z dotychczasowym dodatkiem drożyznianym, według norm następujących:

Pobierającym pensje.	Wolnym mk.	Zonat. do 2 dz. i wdowc. do 3 dz. m.	Zonat. od 3 dz. i wdowc. od 4 dz. m.	Uwagi.
w kl. V o	250	300	350	
„ „ IV „	300	350	400	
„ „ III „	350	400	450	dot. także sekwestrat
„ „ II „	400	450	500	
„ „ II-a „	400	450	500	
„ „ I „	450	500	550	
„ „ I-a „	450	500	550	
„ „ A (1075) „	500	550	600	dotyczy również innych pensji, tutaj nie wykazanych a różniących się od podanych o małe kwoty.
„ „ A (1150) „	500	550	600	
„ „ A (1225) „	550	600	650	
„ „ A (1325) „	650	700	750	
„ „ A (1500) „	700	750	800	
„ „ A (1650) „	700	750	800	
„ „ A (1800) „	700	700	800	
„ „ A (2000) „	700	770	700	
bez dodat.	700	770	700	
w kl. A ponad 2000	700	700	700	

Djetarjuszom bez różnicy stanu cywilnego o mk. 300. —

2) różnicę pomiędzy nowymi i dawnymi poborami uważać, jako zaliczkę na poczet pensji, które w najbliższej przyszłości będą przez Magistrat przedłożone Radzie Miejskiej do zatwierdzenia, w związku z podjętymi pracami, dotyczącymi nowej klasyfikacji urzędników;

3) wnieść na ten cel do budżetu Zarządu m. Łodzi na rok admi-

nistracyjny 1919/20 kwotę ogólną
mk 708.200.—, podwyższając:

Dz.	tyt.	poz.	o	mk. fen.
w I	I	2	"	16,900.—
" I	I	3	"	4,000.—
" I	I	5	"	800.—
" I	I	6	"	2,400.—
" I	III	2	"	5,800.—
" I	X	1	"	1,900.—
" II	I	1a	"	5,700.—
" VI	II	1a	"	4,000.—
" VI	II	1a	"	21,800.—
" II	IV	1a	"	14,700.—
" II	V	1a	"	37,400.—
" II	VI	1a	"	7,600.—
" III	I	1	"	5,900.—
" III	I	2	"	19,500.—
" III	I	3	"	2,500.—
" III	I	4	"	2,700.—
" III	I	5	"	2,500.—
" III	I	6	"	1,400.—
" III	I	7	"	900.—
" III	I	9	"	1,600.—
" III TK I	I	1	"	14,300.—
" III TK II		11	"	6,100.—
" IV	I	1	"	45,300.—
" IV	II	1	"	13,100.—
" IV	VI	1	"	2,200.—
" IV	VII	1	"	14,600.—
" IV	VIII	1	"	13,500.—
" IV	IX	1	"	13,500.—
" IV	X	1	"	16,500.—
" V	I	2	"	10,800.—
" V	II	13	"	8,000.—
" VI	I	1	"	36,800.—
" VI	II	1	"	7,000.—
" VI	II	2	"	5,700.—
" VII	I	1	"	15,400.—
" VII	III	1	"	2,300.—
" VII	IV	1	"	1,800.—
" VII	V/II	1	"	900.—
" VII	VI	1	"	600.—
" VII	VII	1	"	800.—
" VII	XIIb	1	"	700.—
" VII	XVI	1	"	1,600.—
" VIIa	I	1	"	2,100.—
" VIII	I	1	"	18,300.—
" IX	I	1	"	4,300.—
" IX	II	1	"	4,100.—
" X	I	1	"	12,800.—
" X	II	1	"	2,400.—
" X	II	3	"	2,400.—
" XI	1a	1	"	1,400.—
" XI	1a	2	"	39,100.—

" XI	Ia	3	"	11,500.—
" XI	Ia	4	"	11,800.—
" XI	Ia	3	"	73,800.—
" XI	II	1	"	31,700.—
" XI	III	1	"	78,000.—
" XII	I	2	"	10,000.—
" XIII	I	1	"	4,400.—

708,200.—

4) Wezwać Magistrat do wykonania postanowienia, zawartego w p. 1 i 2 niniejszej uchwały.

IV. W sprawie podwyższenia poborów członków Magistrata:

Rada Miejska, zgodnie z wnioskiem przewodniczącego, postanawia,

1) podwyższyć pobory członków Magistratu o 50%, poczynsz od 1 lutego 1910 r.;

2) wnieść na ten cel do budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1919/20 kwotę ogólną mk. 23.000.—, podwyższając poz. 1, tyt. I, dz. I do mk. 282,335.—

3) wezwać Magistrat do wykonania postanowienia, zawartego w p. 1 niniejszej uchwały.

Przewodniczący o g. 9 min. 20 zamyka posiedzenie, odraczając sze rozważenie spraw, objętych porządkiem dziennym, do posiedzenia Rady w tygodniu przyszłym.—

Przewodniczący:

(—) L. Kern.

Prowadzący protokół. (—) P. Rundo.

Protokół.

9 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, d. 11 lutego 1920 r.

Komplet radnych: 74. Komplet członków Magistratu: 11. Obecnych radnych: 50. Obecnych członków Magistratu: 10.

Posiedzenie otworzył o godzinie 7 min. 10 wieczór przewodniczący Rady Miejskiej, r. A. Remiszewski, w obecności quorum Rady Miejskiej (60 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy; W. Doleckiego i F. Jaranowskiego, oraz sekretarza prezydium. p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

A. Część uroczysta.

W sprawie dojścia wojsk polskich do Bałtyku.

Po wygłoszeniu przez przewodniczącego Remiszewskiego oraz wice-przewodniczącego Kerna przemówień okolicznościowych uchwalono:

Rada Miejska, w celu zadokumentowania spełnienia się aktu sprawiedliwości dziejowej oraz uczczenia momentu historycznego dojścia wojsk polskich do Bałtyku i odbioru od przemocy krzyżackiej prastarych dzielnic polskich, postanawia:

1. Wyasygnować z funduszków miejskich:
  - a) mk. 50.000.— na budowę floty,
  - b) mk. 20.000.— na rzecz Komitetu Plebiscytowego na Mazurach.
2. Przemianować:
  - a) ulicę Długą na ulicę Gdańską,
  - b) ulicę Średnią na ulicę Pomorską.
3. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(Uchwałę powzięto jednogłośnie).

B. Część ogólna.

Uchwalono:

I. W sprawie równoważnika grantowego dla t. zw. młodszych nauczycieli szkół powszechnych m. Łodzi:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 192 z dnia 5 lutego 1920 r. postanawia:

1) wypłacać nauczycielstwu na razie w zastępstwie Państwa równoważnik za ziemię w wysokości mk. 900.— rocznie, poczynając od dnia 1 stycznia 1920 r.;

2) wnieść na ten cel do budżetu działu V — Wydziału Szkolnictwa — we wpływach w tytule I pozycję 11 (nową) — „Równoważnik za ziemię ze skarbu Państwa“ mk. 175.000.— w wydatkach w tytule II pozycję 1a (nową) — „Równoważnik“ za ziemię dla t. zw. nauczycieli młodszych“ — mk. 175.000.—

3) wezwać Magistrat do wykonania postanowienia zawartego w punkcie 1-ym niniejszej uchwały.

II. W sprawie wznowienia ruchu tramwajów miejskich:

Rada Miejska, uznając potrzebę poprawy bytu pracowników tramwajowych, postanawia:

1) wezwać Magistrat do przedłożenia na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej konkretnych wniosków w przedmiocie nowej taryfy tramwajowej, przyczem winny być uwzględnione wzgl. wzięte w rachubę:

a) wszystkie żądania pracowników tramwajowych,

b) podrożenie materiałów, niezbędnych dla prawidłowej eksploatacji tramwajów,

c) podwyższenie funduszu renowacyjnego do 20 fen. od opłaty za bilet dla dorosłych:

2) w związku z powyższymi wnioskami rr. Braudego, Gulewskiego, Helmana, Kaffankego, Kotkowskiego i Rapalskiego przekazać Magistratowi jako materiał dla przeprowadzenia kalkulacji cen biletów tramwajowych.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godzinie 9 min. 30 wieczór zamyka posiedzenie.

przewodniczący:

(—) A. Remiszewski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Sprawozdanie z działalności Wydziału Zdrowotności Publicznej w miesiącu listopadzie 1919 roku.

Tablica zachorowań i zgonów na ostre choroby zakaźne:

CHOROBA	Październik		Listopad	
	zach.	zgon.	zach.	zgon.
1. tyf. plamisty	44	4	36	7
2. „ brzuszny	120	14	90	15
3. „ powrotny	10	—	3	—
4. szkarlatyna	148	27	99	23
5. dyfteryt	17	5	14	6
6. dezynterja	83	20	8	6
7. jaglica	40	—	20	—
8. dręt. karku	3	2	1	1
9. odra	48	16	16	10
10. koklusz	33	12	21	10

Stwierdzono 130 zgonów z powodu gruźlicy.

Działalność poszczególnych instytucji Wydziału:

Ruch chorych:

a) w szpitalach miejskich:

Szpital.	pozost. z X m.	przy- było	wy- pi- sano	zmarło	pozost. na XII m.	ilość d. szpi- taln.
1. Radog.	255	210	164	45	256	8569
2. Zakątna	60	71	25	9	97	2178
3. Chojny	76	27	31	—	72	2242
4. Drewn.	123	77	68	9	123	3789
5. św. Aleks.	63	56	31	3	85	2038
6. Marji-Magd.	94	100	120	—	74	2760
7. Karola	52	16	60	2	6	1657
razem	723	557	499	68	713	23233

b) w szpitalach obcych:

1. Anny-Marji	128	62	71	13	106	4669
2. Kochan.	544	19	13	2	348	10466
3. Ewang.	54	48	45	3	54	1649
4. Poznańsk.	102	102	88	9	107	3105
razem	628	231	217	27	615	19889

c) w przytułkach położniczych:

1. Dzielna	26	67	68	—	25	970
2. Sienk.	26	71	68	1	28	476
razem	52	138	136	1	53	1446
Dom Izolacyjny	5	72	65	—	12	203

Udzielono porad w ambulatoriach:

1. I Miejskie przy Rynku Bałuckim № 3.	2002	
2. II Miejskie przy ul. Piotrkowskiej 295.	1197	
3. Chrześ. Tow. Dobr.	1220	
4. Tow. Linas Hacholim	1102	
5. przy szp. małż. Poznańskich	1467	
6. przy szp. Anny-Marji	950	7988

Ambulatorja Szkolne:

1. I Ambulat. Szkolne	1845	
2. II " " "	1543	3388
		rezem 11326

Z zakładzie dla ambulatoryjnego leczenia świerzbu.

Leczono 326 osób,
udzielono porad 760.

Wykąpano w Miejskich Zakładach Kąpielowych.

w I przy ul. Pańskiej 113	5523
" II " " Kilińskiego 120	10527
	razem 14050

Miejska Izba Odkazająca:

a) dokonała odkażeń po

	w ubikacjach.	o pojemności m kub.
1. tyfusie plamistym	36	56
2. " brzusznym	109	141
3. szkarlatynie	118	180
4. dyfterycie	11	13
5. dyzenterji	86	46
6. innych chorobach	8	15
razem	318	451
		14470

b) oczyściła i odkażyła 71 domów w 3339 ubikacjach.

c) odkażyła w stałym kotle 2750 fun. rzeczy.

Miejska Pracownia Bakterjologiczna dokonała 375 badań.

Prosektorjum Miejskie dokonało 8 sekcji klinicznych, 5 sądowych i 17 rozbiórów histopatologicznych.

Miejski oddział Przewozu Chorych przewiózł:

przy chorobach udzielających się	175
przy chorobach nieudzielających się	108
oraz	17 zwłok
ogółem	300 przew.

Sekcja do walki z gruźlicą:

a) do poradni zgłosiło się 272 osoby, dorosłych 128 i dzieci 144. Z nich zbadano i skierowano:

przez lekarza	inter- nistę	pod- jatrę	chi- rurga	razem
do szpitala	41	4	7	52
lec. ambulator.	1	1	3	5
na obserwację	6	3	—	9
do kontroli	—	82	1	83
do kons. Chojeń.	17	2	—	19
brak objaw. gruż.	25	14	2	39
leczenie lampą kwarc.	—	—	33	33
„ prom. Roentg.	—	—	2	2
lec. minimaxem	—	—	1	1
	88	106	49	243

dor. dz. dor. dz. dor. dz. dor. dz.
88 — — 106 25 24 113 130

Zbadano przez konsultanta szpitala dla lekkogruźliczych w Chojnach osób 13 i skierowano ich na Chojny; w tym 11 dorosłych i 2 dzieci.

b) Stacja tuberkulinowa zaszczepiła 55 osobom szczepionki.

Leczono tuberkuliną 18 osób.

c) w Pracowni Rozpoznawczej badano płwociny 89 osób, z tego z wynikiem dodatnim 23 — ujemnym 66. Badano krew 8 osobom.

d) Sanitarki dokonały 185 wywiadów.

Lekarze Dzielnicowi:

1. udzielili 297 porad ambulatoryjnych.

2. odwiedzili 500 chorych obłożnie; z tej liczby skierowali do szpitali i przytułków 147 osób.

3. stwierdzili 316 przypadków zachorowań zakaźnych, a mianowicie: gruźlicy 114, duru brzuszego 79, gor. połogowej 1, płonicy 39, duru osutkowego 16, czerwonki 11, świerzbu 9, grypy 26, koklusz 7, odry 14.

4. dokonali 467 oględzin sanitarnych i 346 oględzin zwłok.

5. wydali opinię na 64 wezwania.

6. dokonali 147 wywiadów tyfusowych.

Sprawozdanie miesięczne Wydziału Dobroczynności Publicznej za m. grudzień 1919 roku.**a) Ogólne,**

1. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono redukcję dzielnic, t.j. skasowanie dzielnic II, jak również zainstalowano pielęgniarki i kontrolerki sekcji Kobiet przy dzielnicach zapomogowych, oraz oddano kuchnie dietetyczne Chrześcijańskiej Sekcji Kobiet pod bezpośredni zarząd Komitetu Tanich Kuchni.

W związku z powyższym wypracowano projekt podziału czynności sekcji Kobiet między dzielnice zapomogowe.

2. Wymówiono z dniem 10. I. 1920 r. lokal, zajmowany przez biuro Komitetu Zagonków, i postanowiono umieścić takowy w I dzielnicy zapomogowej.

3. Przeznaczono 3.000 mk. na koszty reperacji i przeróbek w Domu dla chronicznych chorych.

4. Uchwalono przystąpić do sprzedaży przedmiotów, pozostałych po zlikwidowanej fabryce taniego obuwia i upoważniono komisję w osobach p. p. Jezierskiego, Danielewicz i Doleckiego do oszacowania względnie sprzedaży pozostałych przedmiotów.

b) Szczegółowe.**Sumy zwrócone Wydziałowi Dobroczynności Publicznej wynoszą:**

za wypł. zapomogi	Mk. 77013.85
„ leczenie	„ 64135.12
„ lekarstwo	„ 1872.95
„ utrzymanie w przytułku	„ 1011.40
Koszty pogrzebowe	„ 2590.35
Razem.	Mk. 146621.77

Zapomogi w gotówce.

Liczba osób, pobierających zapomogi, w m. grudniu wynosiła:

	dorośli	dzieci	razem	rodzin
od 1. 12 do 14. 12. 19	3447	657	4104	2876
od 15. 12 do 29. 12. 19.	3350	602	3952	2813

W czasie sprawozdawczym wypłacono

zapomóg normalnych	Mk. 45596.—
zapomóg podwyższonych	" 188.40
zapomóg jednorazowych	" 236.—
Razem	Mk. 46020.40

Komitet Zagonków.

W dniu 31. 12. 19 ilość działów wynosiła 4123 obszaru 351 mórg 84 pręty.

Wpłynęło za wypożyczone kartofle Mk. 2215.68

Dom dla chronicznych chorych.

	mężcz.	kobiet	dzieci	razem
Pozostało w d. 1. 12. 19 r.	42	46	6	94
Przyjęto w ciągu mies.	15	12	—	27
	57	58	6	121
zwolniono	12	10	—	22
pozostało d. 31. 12. 19 r.	45	48	6	99

Ogólne wydatki wynoszą **Mk. 16665.26**

Sekcja kobiet.

Pozostało chorych w d. 1. 12 19	Chrześc.	Żydow.
	2045	411
W ciągu miesiąca przybyło	1041	36
	<u>3086</u>	<u>447</u>

Wyzdrow.	417	8
Odesłano do szpit.	19	5
Odesłano do przytuł. położnicz.	11	—
Zmarło	12	1
Wykreślono	745	1204 62 76
	1882	371

Udzielono pomocy ambulatoryjnej	Chrześc.	Żydow.
	935	685
Udzielono pomocy lekarskiej	183	50
Udzielono pomocy akuszerskiej	—	2
Wydano obiadów dla chorych	25970	13472
dziecinno - szkolnych z „Daru Amerykańskiego	16667	—
Mleka wydano	699 1/2 lit.	—
Opafu wydano 265 1/2 puda węgla dla 530 chorych.		

Zestawienie ogólnych wydatków Chrześc. Sekcji Kobiet.**a) Utrzymanie chorych:**

1. Wartość zużytych produktów w kuchni . . .	M. 11628,08
2. Wydano w naturze	" 1124,87
3. Mleko . . .	" 2168,42
4. Utrzymanie kuchni	" 5913,05
5. Pensja pielęgniarek . . .	" 12362.—

b) Administracja:

1. Pensje kontrolerek . . .	M. 7475.—
2. Pensja pracowników	" 3916.80

c) Różne wydatki . . . 463.10 M. 45052.92

Żydowska Sekcja Kobiet.**a) Utrzymanie chorych:**

1. Wartość zużytych produkt. . .	M. 5773,43
2. Pensja pracowników kuchni	" 1962.53 M. 7735,96

b) Administracja:

1. Pensje kontrolerek . . . M. 9793.16
 2) Pensje pracown. biura „ 2219.— „ 12012.16

c) Różne wydatki „ 206.96
M. 199.55.08

Kasa Pożyczkowa.

W ciągu m. grudnia otrzymano tytułem zwrotu Mk- 20390,10
 Ogółem zwrócono Mk. 96742,23
 Pozostaje do ściągnięcia 633175,49 Mk.

Pochowano na koszt miasta.

chrześcijan 175
 żydów 86
ogółem 261 os.

Sprawozdanie Urzędu Stanu Cywilnego

Działalność Urzędu Stanu Cywilnego na miesiąc styczeń r. b. przedstawia się, jak następuje:

w gminie bapt. zarejestr.	urodzeń 3	ślubów —	zgonów 6
„ adwen. „	—	—	—
„ chrześ. dysyd. „	—	—	—
„ żydowskiej „	urodzeń 540	ślubów 119	zgonów 348

sporządzono aktów znania poświadczono świadectw o zapowiedziach ślubnych 154
 przyjęto zamówień na sporządzenie wyciągów z archiwum 1351
 spraw przez dziennik przeszło 172

Tabela porównawcza cyfr za miesiąc styczeń r. b. z danymi za tenże miesiąc roku ubiegłego daje następujący wynik:

Rok	urodz.	ślubów	zgonów
1919	209	69	300
1920	540	119	348

czyli rejestracja urodzeń w r. b. wzrosła o 158 $\frac{1}{2}$ %, ślubów zaś o 73% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Cyfry te wykazują, że rejestracja wśród ludności żydowskiej wzrasta niepomieranie; jest to wynikiem m. i polecenia m. i p. Prezydenta wydawania kart chlebowych dla nowonarodzonych jedynie na zasadzie zaświadczenia o urodzeniu, wydanego przez Urząd Stanu Cywilnego. Jeżeli zwążywszy, że w okresie sprawozdawczym przebywało w Urzędzie dziennie około 400 interesantów, to ruch ludności w Urzędzie uwydatni się jeszcze bardziej.

Kasa w tym miesiącu wykazuje wpływów Mk. 8694 82, przyczem, po wylegitymowaniu się z pobierania zapomóg z miejskich i innych instytucji dobroczynnych, zwolniono z opłat 172 osoby.

Pozatem sporządzono i przesłano tygodniowe wykazy dla Miejskiego Urzędu Statystycznego. Sporządzono również i przesyłano wyciągi z ksiąg z polecenia Sądu dla nieletnich i t. p. oraz z zarejestrowanych urodzeń, ślubów i zgonów do gmin w obrębie b. Królestwa i poza jego obrębem.

Z Komitetu Tanich Kuchni.

Obecny stan kuchni pod względem aprowizacyjnym przedstawia się rozpaczliwie. Podstawowymi produktami pożywności obiadów są kartofle i kapusta, których kuchnie nie posiadają. Kapusta, zakupiona już we wrześniu w większych ilościach w Poznańskim i okolicach Łodzi, z powodu mrozów i śniegów wcale nie nadeszła. Kartofle do grudnia jeszcze nadchodziły, chociaż zmarnięte i nadpsute. Od tego czasu do obecnej chwili kartofli niema zupełnie, pomimo że kuchnie codziennie potrzebują 2 wagony, czyli około 200 korcy.

Do stycznia kuchnie były przynajmniej zabezpieczone produktami amerykańskimi do obiadów dziecięcych, dostarczaniem przez Kom. Po-

mocy dla Dzieci. W styczniu zaś Kom. Pomocy dla Dzieci przystąpił do redukcji partji, t. j. z 35.000 dziennie na 32.000, zastrzegając sobie prawa dalszego stopniowego ich zmniejszania. Niezależnie od tego produkty amerykańskie nadchodzą w ostatnim czasie bardzo nieregularnie, naprz. od trzech okresów ryżu niema wcale, a mąki za ostatni okres otrzymano tylko połowę. Kom. Tanich Kuchni wobec powyższego znajduje się w wielkim kłopotcie i położeniu bez wyjścia, tymbardziej, że uchwałą Rady Miejskiej liczbę obiadów szkolnych powiększono o 5000 dziennie. Nie możemy się więc z wyluszczonej względów dziwić, że kuchnie nie mają możności wydawania obiadów codziennie i to takich, które mogłyby zadowolnić konsumentów.

Kom. Tanich Kuch. ze swej strony czyni wszelkie starania aby wybrnąć z tak krytycznej sytuacji. Ostatnio zakupiono większą ilość kartofli i innych produktów, chociaż po cenach wysokich. Mają one nadejść w najbliższych dniach. —

Jednocześnie Magistrat polecił ławnikowi, p. Kaffanke, który obecnie w sprawach służbowych znajduje się w Warszawie przedstawić Departamentowi Opieki nad dzieckiem i młodzieżą przy Min. Zdrowia Publ. obecny stan aprowizacji kuchen oraz wyjednanie potrzebnej ilości produktów amerykańskich.

Należy więc liczyć, że trudne warunki w najbliższej przyszłości się polepszą. —

Kronika Miejska.

Depesza Magistratu m. Łodzi do Naczelnika Państwa.

Łódź, dnia 10 lutego 1920 r.

Naczelnik Państwa — Belweder.

Naczelniku! Stokilkodziesięcioletnia walka o wolność, niepodległość i zjednoczenie ziem polskich zakończyła się tryumfem i zwycięstwem nad zaborcami.

Nemesis dziejowa mści się za nasze krzywdy i cierpienia. — Ofiarna krew powstańców polskich, począwszy od konfederatów barskich, do Okrzejów i legionistów, którzy w roku 1914 pod Twoim Naczelniku przewodem wyruszyli na świętą walkę o wolność narodu, nie poszła na marne.

Po pogromie zaborczego junkierstwa i krzyżactwa zagrabione nam przez zaborcę ziemie polskie zrastają się w jeden organizm państwowy. Polska zdobywa swoje stare granice, zdobywa od morza warunki do jej pomyślnego rozwoju, morze polskie, Bałtyk. W chwili tak radosnej ludność pracująca polskiego ogniska przemysłowego rozumie, że dostęp do morza przyczyni się do rozwoju i potęgi całej Rzeczypospolitej, w szczególności zaś do rozwoju miasta Łodzi. Łódź pracująca ślubuje wobec Ciebie Naczelniku, że wydartych wrogowi ziem polskich nigdy już sobie odebrać nie pozwoli. Aczkolwiek z powodu skutków wojny nie możemy złożyć znacznej ofiary na rzecz polskiej floty gwoi uczczenie tej wielkiej chwili dziejowej, to jednak serca nasze biją w rytm radości i nadziei, że z trudu naszego i znoju Polska powstaje, by żyć.

Prezydent m. Łodzi — Rzewski.

— **Podatek repartycyjny.** Magistrat niebawem przystąpi do powołania komisji dla wymiaru podatku repartycyjnego za r. 1919 na podstawie zysków, osiągniętych w r. 1918. Firmy i osoby, które dla jakichbyż powodów nie zdążyły złożyć deklaracji podatkowych, winny we własnym dobrze zrozumianym interesie uskutecznić to jaknajrychlej, gdyż niezłożenie deklaracji nie uchroni ich od opodatkowania, szacowanie zaś zysku bez deklaracji może wypaść na ich niekorzyść.

— **W sprawie robót publicznych.**

W dniu 18 b. m. przybyła do Magistratu delegacja byłych robotników miejskich robót publicznych.

Z ramienia magistratu konferował z niemi inż. Szenfeld. Delegaci prosili o możliwe najszybsze uruchomienie robót i interpelowali w sprawie zbędnych t. zw. aprowizatorów robotniczych. Inż. Szenfeld oświadczył, iż uruchomienie robót związane jest ściśle z przyznaniem miastu kredytów przez Ministerstwo robót publicznych. W sprawie aprowizacji wydział budowlany urzędzi specjalną składnicę dla swych urzędników i robotników. Delegaci zadowolnili się wyjaśnieniem.

— **Z komisji powszechnego nauczania.** Zorganizowane przez komisję Powszechnego Nauczania m. Łodzi Komitety Dzielnicowe rozpoczęły już swoje prace. Zadaniem Komitetów jest przesłuchiwanie rodziców zakwalifikowanych przez rady pedagogiczne szkół powszechnych do ukarania za niedopełnienie obowiązku szkolnego przez dzieci i orzekanie co do wysokości kar, jakie zastosować należy. W pierwszej połowie lutego odbywać się będą posiedzenia organizacyjne w dzielnicach, zaś posiedzenia karne w drugiej połowie miesiąca. Niezależnie od tego w instytucji centralnej Wydział Wykonawczy Komisji Powszechnego nauczania rozpoczął również szereg posiedzeń karnych. Stojąc na straży prawa oraz powagi i autorytetu szkół Komisja stosować będzie wszelkie środki przymusowe, jakimi rozporządza z mocy dekretu „O obowiązku szkolnym“

* * *

Komisja Powszechnego Nauczania m. Łodzi wydaje miesięczne sprawozdanie z frekwencji dziatwy w powszechnych szkołach miejskich. Pierwsze sprawozdanie za miesiąc wrzesień 1919 r. wyszło już z druku. Zawarty w niem nadzwyczaj cenny materiał statystyczny ujęty jest w pięć tablic. O ile wiemy, jest, to pierwsze poczynanie na gruncie m. Łodzi, zmierzające do systematycznego gromadzenia dat statystycznych, dotyczących szkolnictwa. Niestety, sprawozdanie obejmuje tylko

szkolnictwa powszechne. Natomiast brak w niem dat, dotyczących szkolnictwa średniego. Przyczyną są nadzwyczajne trudności, jakie Komisja napotyka w zbieraniu jakichkolwiek danych ze szkół średnich. Podejmowane przez nią próby odnośnie, jak dotychczas zawiodły ~~ostatecznie~~. Stąd pochodzi jednostronność sprawozdań Komisji, która przy dobrej woli zarządów szkół średnich dałaby się ominąć. Nie wątpimy jednak, że apel Komisji Powszechnego Nauczania nie pozostanie na przyszłość bez echa, na czem zyska przecież sprawa szkolnictwa przedewszystkiem.

* * *

W d. 12 b. m. sąd Wydziału wykonawczego przy komisji powszechnego nauczania rozpatrywał sprawę rodziców, winnych nie posyłania dzieci do szkół. Nałożono trzy kary w wysokości mk 5, 40 i 45, uznając, że hedyry nie są szkołami w pojęciu ustawy o powszechnym nauczaniu. Należy zaznaczyć, że rozprawy powyższe były pierwsze na terenie byłej Kongresówki i Łódź kroczy w tym względzie na czele postępu.

— **Z Wydziału Zdrowotności.** Odbyło się na posiedzeniu Komisji Ugodowej Wydziału Zdrowotności Publicznej i związku pielęgniarek chrześcijańskich. Doszło do zupełnego porozumienia na podstawie ustalenia płacy minimalnie wykwalifikowanej pielęgniarce w wysokości mk. 400 miesięcznie plus całodzienne utrzymanie, w szpitalach dla zakaźnych chorych pielęgniarce otrzymują o 100 mk. więcej

Odkazacze miejsca otrzymali podwyżkę pensji o 75 do do 100%.

— **Dar na rzecz najbiedniejszych.** Pułkownik wojsk francuskich p. Maré nadesłał na ręce prezydenta p. Rzewskiego sumę mk. 1.000, jako dar pochodzący z dochodów zabawy urządzonej przez oficerów francuskich z

przeznaczeniem: na rzecz najbiedniejszych m. Łodzi. Prezydent przesłał powyższą sumę „Kropki Mleka“ Zwyczaj powyższy jest stale praktykowany wśród bawiących u nas oficerów francuskich.

— **Brak produktów w Kuchniach dla dzieci.** Magistrat wysłał do Centralnego Komitetu Pomocy dla Dzieci następującą depezę do Warszawy: Kuchnie dziecięce nieczynne. Na ostatnie zapotrzebowanie nie wydano mąki i ryżu Produktów za następny okres jeszcze niema wcale. Sytuacja rozpaczliwa. Prosimy o konkretną odpowiedź w sprawie dalszego dostarczenia naszemu miastu produktów amerykańskich.

— **O przejęcie przez państwo szpitala Św. Marji Magdaleny.** Magistrat polecił Wydziałowi Zdrowotności Publicznej opracowanie memorjału do Ministerstwa Zdrowia w sprawie przejęcia przez państwo szpitala Św. Marji Magdaleny w Łodzi.

— **Wymagania pracowników szpitalnych.** Pracownicy szpitali miejskich wysunęli żądania podwyższenia im pensji o 150%. Zaznaczyć należy, iż żądania te trzeba rozpatrywać pod innym kątem widzenia, aniżeli wszelkie inne domagania się poprawy bytu, gdyż pracownicy szpitalni prócz pensji otrzymują całkowite utrzymanie.

— **Nadużycie.** Magistrat przesłał do prokuratorji sprawę byłego urzędnika swego Stanisława Jabłkowskiego, który przywłaszczył sobie sztuki towaru a prócz tego niedawno symulował zgubę 2.500 marek.

Dział informacyjny.

Z Komisji Powszechnego Nauczania.

Wobec spostrzeżonej opieszałości ludności m. Łodzi w przestrzega-

niu Dekretu „O obowiązku szkolnym“ Komisja Powszechnego Nauczania widzi się zmuszoną do zwrócenia powszechnej uwagi na następujące artykuły wspomnianego Dekretu.

Art. 1. Wykształcenie w zakresie szkoły powszechnej jest obowiązkiem dla wszystkich dzieci w wieku szkolnym.

Uwaga: Na mocy obwieszczenia Komisji z dnia 20. 8. 1919 r. w bieżącym 1919/20 roku szkolnym zostały objęte obowiązkiem szkolnym dzieci 9-cio, 10-cio i 11-o letnie (urodz. w latach, 1908, 1909 i 1010.)

Art.. 22. Dzieci, zapisane do szkoły dobrowolnie lub z urzędu, są obowiązane do regularnego uczęszczania do szkoły od początku września do końca czerwca.

art. 40. Odpowiedzialność zaniepełnienia obowiązku szkolnego ponosi ojciec dziecka, a jeżeli ojciec nie żyje lub władzy rodzicielskiej nie sprawuje, to matka. Jeżeli oboje nie żyją, lub władzy rodzicielskiej nie sprawują odpowiedzialny jest opiekun.—

art. 41, Kto ukrywa dziecko przed zapisaniem do szkoły lub usiłuje przez wybiegi uwolnić je od uczęszczania do szkoły, ulega karze aresztu do 5 dni lub grzywnie do 100 marek polskich (150 koron) z zamianą w razie nieściągalności na karę aresztu do 5 dni.—

art. 42. Kto bez uzasadnionych powodów nie posyła dziecka do szkoły, ulega każdorazowo karze aresztu do 2 dni lub grzywnie do 40 marek polskich (60 koron) z zamianą w razie nieściągalności na karę aresztu do 2 dni.—

Wskutek nadzwyczaj licznych raportów i wystąpień kierownictw szkół w sprawie niedopełnienia obowiązku szkolnego przez dzieci, Komisja Powszechnego nauczania będzie stosowała wymienione wyżej kary z całą surowością prawa.—

Ogłoszenie.

Wydział Zdrowotności Publicznej Magistratu m. Łodzi niniejszym ogłasza konkurs na sprzedaż blaszanych pudełek od słoniny i mleka skodensowanego.

Rekflektanci zechcą składać oferty do dnia 25. lutego 1920 roku wraz z wadium Mk. 50.— na ręce Przewodniczącego Wydziału — Dr. Koziolkiewicza.

Magistrat.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi niniejszym ogłasza konkurs na wydzierżawienie części pawilonu, przeznaczonego do sprzedaży wód mineralnych w parku im. Sienkiewicza.

Oferty w zamkniętych kopertach należy składać w biurze Wydziału Gospodarczego, ul. Dzielna № 2-a II piętro do dnia 15. marca 1920 roku.

Magistrat.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Zaprojektowania Miasta niniejszym podaje do wiadomości, że w składzie przy ul. Jerzego № 8, jest do nabycia 100 wózów nawozu w cenie Mk. 40.— za wóz.

Magistrat.

„Najtańsze Źródło”

Etaminy, Batysty, Kretony, i inne letnie tow.

Białe towary Made-polamy, Widz. Manufaktury i zagr. Surówka, Barchany, Flanela, purpur Płóciénka, Cajgi różne Chustki i podszewka, oraz Korty sukna Bostony, szewioty, wełna na bluzki i suknie wszystko sprzedaje taniej bo w prywatnem mieszkaniu Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Hurtowy skład

Dzielna № 34 m. 14

Ceny stałe

Dom Handlowo- Ekspedycyjny **SZ. FREIMAN I S.**-wie

w Warszawie

Nalewki 2-a, (Pasaż Simonsa) Tel. 53-61.

w Ł O D Z I

Zielona 6.

ZALATWIA SZYBKO, AKURATNIE i MOŻLIWIE NAJTANIEJ:

CLENIA na pograniczach RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ.

EKSPEDYCJE zagraniczne i wewnątrz kraju od najmniejszych.

ASEKURACJE transportów na drogach żelaznych.

INKASO należności w kraju i zagranicą.

FORMALNOSCI przywozów i wywozów oraz dostawę towarów na miejsce.

Własne filje i agentury na wszystkich pograniczach oraz w główn. miastach w kraju i zagranicą.

UWAGA: Regularna i szybka ekspedycja towarów do Wilna i Mińska w zbiorowych ładunkach wagonowych konwojowanych i zabezpieczonych od kradzieży w drodze.

LEON KRZYWICKI

Łódź, Piotrkowska № 37.

Wymiana pieniędzy oraz kup-
no i sprzedaż papierów
:: procentowych. ::

"HANS A,"

Akc. Tow. dla ruchu towarowego.

Transporty międzynarodowe.

koleją i statkami, cenie, składy, asekuracje, finansowanie
ładunków, będących w drodze lub na składzie.

CENTRALA we WROCLAWIU.

FILJE WŁASNE:

Królewiec, Szczecin, Skalmierzyce, Berlin, Brema, Coselhafen
(Górny Ślązk), Gdańsk, Lipsk, Lubeka, Maltsch n/Odra, Ryga.

ŁÓDŹ, Moniuszki 3.

::

WARSZAWA, Sienna 8.

OGŁOSZENIE.

W najbliższym czasie projektuje się planowe wykonywanie przewozów ropy naftowej i jej produktów (nafty, parafiny, świece i t. p.) przy czem zgłaszaniem odpowiednich żądań na wagony do Komisji Międzyministerjalnej przy Ministerstwie Kolei Żelaznych zajmować się będzie wyłącznie Państwowy Urząd Naftowy Ministerstwa Skarbu, do którego wszystkie zainteresowane w tych przewozach Ministerstwa i Urzędy zechcą zgłaszać swoje żądania przewozowe na miesiąc następny. dla zbierania tych żądań w jednych rękach.

Urząd Przemysłowy
Inż. Oskar Gross

<p>Główny skład ŁÓDŹ, Sienkiewicza 25.</p>	<p>Znana ze swej dobroci!</p>		<p>Znana ze swej dobroci!</p>	<p>Główny skład ŁÓDŹ, Sienkiewicza 25.</p>
--	-------------------------------	--	-------------------------------	--

SHYLDY

wszelkiego rodzaju wykonywa artystyczna pracownia

Józefa Śleszyckiego

ul. Pańska № 111.

ul. Pańska № 111.

Ogłoszenie.

Oddział Opałowy Wydziału Zaprowiantowania Miasta podaje niniejszym do wiadomości ogółu mieszkańców, iż poczynając od dnia 16 lutego r. b. wznowiona została sprzedaż węgla na miesiąc styczeń r. b. w ilości 1/2 korca na rodzinę, na placach przy ulicach:

Ogrodowej	28
Konstantynowskiej	99
Towarowej	22
Piotrkowskiej	311
Przejazd	92.

Petenci, którzy za styczeń otrzymali już $\frac{1}{4}$ korca węgla, otrzymają drugą ćwiartkę.—

Zgłaszający się winni okazać prócz karty węglowej również legitymację chlebową i paszport.—

Cena węgla za $\frac{1}{2}$ korca wynosi Mk. 15.— (piętnaście marek).—

MAGISTRAT.

OGŁOSZENIE.

Wobec podniesienia się kosztów wypieku chleba, po porozumieniu się z przedstawicielami kooperatyw, cena na chleb podniesiona została z dniem dzisiejszym z 55 fen.

na 75 fenigów za funt

Łódź, dnia 19 lutego 1920 r.

M A G I S T R A T

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.